

Răsunetul cultural

S.S.B.N.

SOCIETATEA SCRITORILOR DIN BISTRITĂ-NĂȘĂUD

An. VII; Nr.5 (73), mai 2019

Apare lunar sub egida Filialei Cluj a

Uniunii Scriitorilor din România

Supliment literar și artistic realizat de Societatea Scriitorilor din Bistrița-Năsăud

EDITORIAL:

„Și să-mi spui, dragă mamă, ce mai face puiul nostru, ăl de dibol.”

Cuvintele de mai sus sunt dintr-o scrisoare pe care, acum mai bine de 60 de ani, un copil plecat dintr-un sat de pe Valea Someșului să se facă învățător la școlile din Năsăud, o trimitea părinților săi, cuprins de dorul de casă. Citatul devenise de notorietate în zonă, la vremea aceea, și era folosit cu multă ironie, de câte ori se ivea prilejul, la adresa celui care, între timp, chiar a devenit învățător. Mai întâi, e de mirare că o scrisoare a putut să devină atât de cunoscută tuturor. Faptul nu este, totuși, imposibil. Ea putea fi cunoscută de colegii lui din internatul cazon al vestitei școli năsăudene (alcătuirea unei scrisori nu era chiar un secret!), într-un târg în care multe lucruri nu se petreceau, iar întâmplările aparent neînsemnate se puteau transforma în evenimente. Dar există și posibilitatea ca scrisoarea să fi fost arătată, cu mândrie, de părinți, cunoscuților din sat, poate învățătorului sau preotului. Nu era ceva care să întâlnești la tot pasul, să ai un copil „cu carte”, care are să devină învățător, să facă cinste familiei sale de țărani.

Anecdota cu scrisoarea s-a răspândit însă ceva mai târziu, după ce fostul adolescent devenise între timp învățător. Ea a cunoscut o asemenea circulație, încât s-a transformat pe nesimțite în bun comun, material folcloric. Se înțelege, expresia „ăl de dibol”, iar nu „cel de bivol”, creiona condiția de copil care trecea cu eforturi încă de la condiția de țaran la cea de intelectual. Și nu este vorba doar de eforturi care țin de instrucția școlară, ci și de acelea, mai dureros de depășit, sufletești. Evident, țaranul nu rostea nicicând „bivol”, ci înlocuia consoana „b” cu un „d” înmuiat. Ori copilul nu era încă desprins din mediul gospodăriei țărănești (cu terminologie cu tot), care pulsa încă în el, cu destulă putere. Demersul său ca să devină „domn” era unul care nu presupunea doar învățătură, ci, mai ales, înstrăinare. Universul lui, până în pragul adolescenței, animalele din curte, familia, prietenii rămași în sat, bivolița din grajd, care fătașe un pui de care se simțea aproape, soarta căruia îl preocupa, deveneau mult mai importante în viața lui care era pe cale să ia alt curs și în care nu identifica încă suportul sufletesc necesar care să le poată înlocui. Este sentimentul profund al unui Ardeal care își făurea intelectualii nu doar cu ambiție și tenacitate, ci și cu durere. Am întâlnit-o cu toții în multe alte situații și, într-un ținut care s-a ridicat prin învățătură în primul rând, sentimentul înstrăinării a fost o permanență și a generat mereu nostalgii: „De ce m-ați dus de lângă voi,/ De ce m-ați dus de-acasă?/ Să fi rămas fecior la plug,/ Să fi rămas la coasă.” Versurile lui Octavian Goga nu sunt doar o filă de literatură, ci reprezintă o permanență a sufletului ardelenesc, a desprinderii dureroase, dar necesare, din matca satului care l-a generat. Sunt cuvinte peste care praful nu se va așeza așa cum se așează deseori peste modele literare.

Intelectualii Ardealului nostru au pornit cu toții de la brazda plugului, de la „puiul nostru ăl de dibol”.

Scrisoarea copilului de țărani ajuns elev la școala de învățători din Năsăud, în ciuda felului în care ea a fost invocată de nenumărate ori, mi se pare un lucru de mare frumusețe, prin cuprinderea sa spirituală, prin adâncimile și adevărurile care se simt dincolo de cuvinte, unde se exprimă dureros nevoia de permanență la desprinderea a două lumi.

ADUCERILE-AMINTE:

Walt Whitman 200

(31 mai 1819 – 1893)

Zile senine

Nu printr-o mare iubire,
Nu prin bogăție, prin onoruri din anii maturității,
prin victorii în politică sau în război,
Vei avea zile senine.
Dar, pe măsură ce viața se duce și toate
furtunoasele pasiuni se potolesc,
Pe măsură ce splendide, vaporoză, tăcute
culori acoperă cerul de seară,
Pe măsură ce blândețea, liniștea și bogăția
spiritului, ca un aer proaspăt și îmbalsămat,
îți umplu viața,
Pe măsură ce zilele se îmbracă în lumini patinate
și merele coapte atârnă, obosite și
leneșe, pe crengi,
Sosesc cele mai liniștite și mai fericite
zile dintre toate,
Liniștitele și fericitele zile senine.

(În românește de Margareta Sterian)

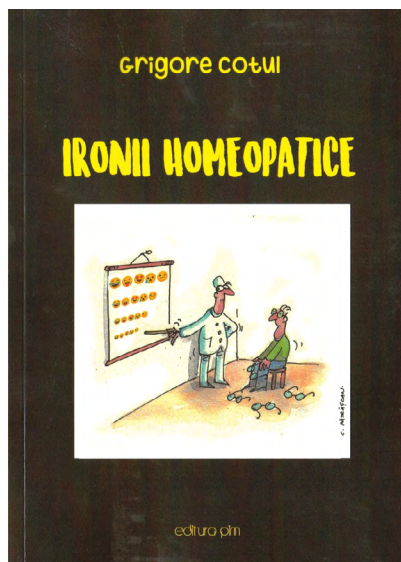
Andrei Moldovan

Grigore Cotul se întoarce... pe partea cealaltă

GRIGORE COTUL
*
IRONII HOMEOPATICE

*D-lui YLiE,
cu tratament homeopatic,
cu precizie
ANIES, 5.04.2019*

Profesorul Grigore Cotul, originar din comuna Șanț, județul Bistrița-Năsăud, este la a doua carte de epigrame. Prima, „Optimistul resemnat”, a apărut în 2017 la Editura TipoMoldova din Iași, și s-a bucurat de suficient succes pentru a se impune în breasla cultivatorilor acestei specii, considerată de unii literatură de frontieră, dar și în rândul cititorilor degustători de umor bun, sănătos. În cei doi ani, de la debutul editorial, s-a afirmat ca unul din cei mai acizi epigramiști contemporani mai cu seamă în mediul on-line, perioadă în care a devenit și membru al Cenaclului Satiricon al Asociației Epigramiștilor din Cluj-Napoca.

Volumul despre care facem acum vorbire se intitulează „Ironii homeopatice” și a apărut în anul 2019, la Editura PIM din Iași, copertile I și IV fiind ilustrate de binecunoscutul caricaturist C. Pătrășcan, și are un motto plin de „simboluri” mucalite: „Soacrei mele, fără ajutorul căreia această carte ar fi avut tirajul mult mai mic!”

Sursele de inspirație au rămas aidoma celor din opul anterior, la care, între timp, s-au adăugat și altele: neregulile din spațiul public și instituțional, de la lipsa parcărilor din toate orașele țării, pregătirea submedicră a parlamentarilor și miniștrilor (ce se consideră „meseriași”), mărginiți, lipsiți de discernământ, adevărați debitanți de prostii crase, care se erijează în elite, egalitatea prost înțeleasă a compatrioților, manipularea nației cu televizorul și până la sloganurile patriotarde, demagogice clamate de politicienii noștri (și nu numai!) alfabeți, dar plini de fumuri, perseverând în prostie, creșterea inutilă a numărului angajaților obedienți în slujba statului și remanierele guvernamentale văzute de autor drept niște frecții la un picior de lemn, tăierea iresponsabilă a pădurilor, dezbinarea românilor cu bună știință de către politicieni, birocrația exagerată din instituții, votările trucate, legile date în favoarea infractorilor, avocați specializați în divorțuri, absolut toate criticate cu vehemență, făcând haz de necaz, doar-doar se vor îndrepta. Nu scapă de ironiile, persiflările și satirele sale nici chestiunile legate de relațiile conjugale, de cele mai multe ori artificiale, adulterul, prejudecățile celor înguști la minte, grandomania, infatuarea, duplicitatea, lenea, beția, lucrurile făcute superficial, penibilitatea celor fuduli, dascălii preocupați de a-și aduna puncte pentru grațiile de merit, ajungând până la ironizarea pofteilor gurmanzilor, sărbătorirea cititului cu „vin, coniac, lichior și bere”, zilele onomasti-

ce, moartea, înmormântările (acestea cu un umor negru molipsitor), moda dietelor, moda autorilor din pușcării, reclamele insistente, metehnele anormale ale unor ființe umane, folosirea îndelungată a telefoanelor mobile, slabele performanțe ale fotbalului autohton, însurătoarea văzută ca o probă de rezistență sau „revanșa” mâncătorului de rahat, Mircea Badea etc. Acestea sunt tarele unei societăți bolnave, corupte, debusolate, muribunde, cu unii dintre semeni metamorfozați, peste noapte, în lepre, cutre, jigodii sau lichele, unii specializați în mărturii mincinoase, numiți în funcții după modul cum „cântă-n strună” șefului, de-aceea, folosindu-se de armele specifice acestei specii literare, autorul trage un semnal de alarmă, de schimbare și îndreptare a acesteia. La prima cetire, e adevărat, stârnesc râsul sau cel puțin zâmbetul, dar tâlcul lor, aparent irelevant, este de cele mai multe ori grav și profund. Sintagmele paradoxale, oximorone ori parodice ne demonstrează că avem de-a face cu un intelectual rasat, deseori cultivator al autoironiei, cu un simț al umorului fin și inoxidabil, care a percutat la tot ceea ce se întâmplă în această țară obidită, dar și în preajma sa. Titlurile secțiunilor sintetizează sau nuanțează tema tratată ca o etichetă pusă pe un borcan cu murături.

O secțiune aparte o constituie „Rondeluri și alte fantezii”, în care descoperim un Grigore Cotul bun mânuitor al prozodiei acestei specii cu formă fixă, din care nu lipsesc ironia și satira (vezi „Rondelul bugetarului”, „Rondelul corupției din școli” etc.), dar și sensibilitatea poetului care zace bine ascunsă într-un cotlon al sufletului său neînținat (vezi „Ofertă”, „Rondelul înstrăinatului” sau „Rondel zgribulit”). De gustat, ca desert, sunt și: „Pesta porcină – efecte secundare”, „Eu nu mai fur (angajament de partid)”, „Ođă – dacă sau o dădacă...” sau „În schimbul indulgențelor”.

În partea finală a cărții, dialogurile epigramatice din secțiunile „Din Șanț, în șanț!” și „Din Șanț, în Satiricon!”, autorul se duelează, de la egal la egal, cu mai cunoscuții: Petru Ioan Gârda, Stelică Romaniuc, Any Drăgănoiu, Nică Janet, Nicolae Bunduri, Gheorghe Filiș, Mihai Macuc Eugen Sfichi, Valentin Ursu, David Valentin, Gavril Neciu, Gică Hreapcă, Mishu Petra, fiecare având vârful peniței care mai de care mai ascuțit și mai plin de umor.

Cine o va citi va trăi sentimente de satisfacție, că iată, unul din semenii săi a luat în târbacă tot ceea ce a simțit el în momentele sale de solitudine și, de ce nu, de depresie.

Icu Crăciun

Caligrafii spirituale

Cei care citesc opera lui Nicolae Steinhardt, ori sunt preocupați să-i descopere ineditul vieții, pot fi fericiți, pentru că îi fac monahului postumitatea un altar de credință și un veridic act cultural. Un astfel de exercițiu spiritual l-a realizat preotul Călin Emilian Cira prin cărțile sale intitulate „Convorbiri despre Nicolae Șteinhardt”, apărute la numai un an de la trecerea lui în veșnicie și apoi la centenarul nașterii sale. Prefața primei cărți, semnată de discipolul cel mai apropiat al monahului de la Rohia, Ioan Pinte, ne dezvăluie universul vieții acestei personalități remarcabile, rămase multă vreme în anonim. Scriitorul bistrițean nu ezită să spună că scrisul lui Steinhardt „a transformat destine, a provocat alegeri existențiale, a fost hotărâtor în ceea ce privește convertirea multor inși nedecși la Hristos”. Călin Emilian Cira aduce în fața cititorului punctele de referință ale unor oameni care au fost

împreună cu el închiși, ori l-au cunoscut, „pasager sau îndeaproape”, dar au scris despre viața și opera lui și au răspuns la întrebările acestui interviu de suflet. Între aceștia se află: Mina Dobzeu, Virgil Bulat, Preasfinția Sa Justinian Chira, Serafim Man, Emanoil Rus, Vasile Filip, Virgil Ciomoș, Cornel Coțuțiu, Ioan Pinte, Adrian Popescu, Aurel Podaru, Vasile Manea, Alexandru Vlad, Aurel Codoban, Ștefan Iloaie, Nicolae Băciuț, Vasile și Doina Cormoș, Florian Razmoș, Maria Cogańniceanu, Iosif Viehman, George Ardeleanu, Florian Roatiș și Macarie Motogna.

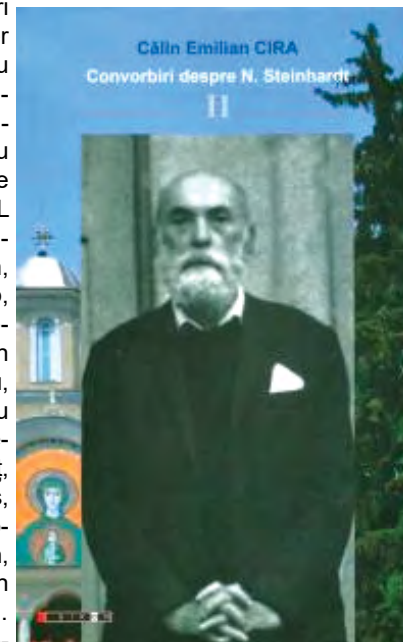
Printre interlocutori se găsesc și câțiva bistrițeni care l-au cunoscut, au fost prieteni, sau pur și simplu au fost atrași de personalitatea lui Nicolae Steinhardt. Dialogurile realizate de teologul Călin Emilian Cira sunt secvențe impresionante din viața acestui intelectual care a cunoscut ororile comunismului, a petrecut mulți ani în celulele închisorilor, unde, la cererea lui, a fost botezat creștin orthodox, devenind monah până la așezarea sa la odihna veșnică. Respondenții lui Cira creionează portretul monahului în cele mai alese cuvinte. Unele sunt conturate prin amintirile din vremea încarcerării, altele din timpul șederii sale la mănăstirea Rohia sau cu alte ocazii: „Era un povestitor fermecător de-a dreptul, spune Virgil Bulat, un tribun al ideilor noi, comunicativ, debordant, plin de entuziasm, echilibrat launtric”. „Părintele Nicolae a avut destinul sfinților. Exact ca pe vremea sfinților. Sfinții cât au fost în viață nu au fost cinstiți, nu erau cunoscuți. Așa s-a întâmplat și cu el. Cât a fost în viață nu prea a fost valorificat la înălțimea pe care o avea. Abia după moarte s-a deschis mintea multora și s-a descoperit cu adevărat prestigiul lui, cine a fost și cum a gândit, ce a făcut. Abia acum. Exact ca la sfinți”, subliniază Serafim Man. „Noi trebuie să-l privim pe părintele Nicolae intelectualul, duhovnicul, trăitorul, creștinul, călugărul Steinhardt”, ca unul foarte apropiat de filozofia lui Blaga, completează portretul monahului Emanoil Rus. Emoționante și de mare interes pentru

biografia lui Nicolae Steinhardt sunt mărturisirile lui Virgil Ciomoș, care ne dezvăluie secretele manuscrisului „Jurnalul fericirii” cu cele două versiuni, ce i s-au încredințat spre păstrare „cu rugămintea de-a le publica pe amândouă, atunci când se va putea”. Tot la Rohia, de teama securității sunt încredințate și altora divese materiale, care vor fi tipărite mai târziu: lui Virgil Bulat îi dă o carte de critică literară, lui Ioan Pinte manuscrise, dactilograme și cartea de predici „Cuvinte de credință”. Numele lui Steinhardt a devenit un simbol pentru curajul politic, autenticitatea trăirii, viața ca jertfă creștină, adică iubire după exemplul Mântuitorului, spune autorul cărții, Călin Cira. Pe Aurel Podaru, întâlnirile cu monahul la Cenaclul Saeculum din Dej și Beclean l-au impresionat încă de la început, pentru curiozitatea lui intelectuală, febrilitatea, neastâmpărul, de-a dreptul amețitoare. Era un om firav, delicat, politicos”. Alexandru Paleologu îi face un generos portret în cartea sa, „Alchimia existenței”:

„Nicolae Steinhardt avea o nemaipomenită capacitate de informație. Știa tot, era la curent cu tot: microfizică, cibernetică, biologie, psihanaliză, muzică dodecafonică, artă abstractă, artă concretă, noul roman. Era și un aristocrat al cuvântului, nu vorbea doar corect limba română, ci nuanțat, precis, expresiv. Având nostalgia și intuirea divinului, părintele Nicolae transforma cuvântul în vorbă, împiedicându-l să se „ofilească” în flecăreală”. Alexandru Vlad scrie în amintirile sale că Steinhardt este una dintre

cele mai inteligente persoane bune, printre cei mai inteligenți oameni buni pe care i-a văzut vreodată. Iar Nicolae Băciuț mulțumește lui Dumnezeu că i-a dat prilejul și forța de a dialoga cu un asemenea om, model pentru tinerii de azi. Interlocutorii lui Emilian Cira se plimbă prin întreaga operă steinhardtiană, făcând referiri, în mod deosebit, la „Jurnalul fericirii” sau „Dăruind vei dobândi” care l-au propulsat în lumea istorico-literară românească. În volumul II, Emilian Cira continuă seria interviurilor cu alte personalități care l-au cunoscut pe Nicolae Steinhardt: Toma Pavel, Mihai Șora, Virgil Nemoianu, Aurel Rău, IPS Andrei Adreicuț, PS Iustin Hodea Sigheteanu, PS Vasile Someșanul, Mihai Milea, Radu Țuculescu, Marcel Lupșe, Ion Filipciuc, Achim Mihu, Maria Peici, Augustin Pădurean. Ambele volume oglindesc mirabila prezență a monahului de la Rohia în toată plinătatea sa intelectuală. În ele se află comentarii suplimentare despre ideatica și stilistica steinhardtiană, sunt amintiri de-o savoare spirituală rar întâlnită. Călin Emilian Cira este un scriitor talentat, un reporter care știe să-și structureze întrebările, esențializează, păstrează echilibrul dialogului și pune în valoare mesajul pe care îl transmite fiecare interlocutor al său. Interviurile sale sunt un omagiu adus celui care, la 30 martie 1989 a trecut la cele veșnice.

Mircea Daroși

Gavril Moldovan: Jurnal auster (2019)

Mai (fragment)

Atât i-ar trebui mierlei să n-asculte de glasul pițigăiat al soțiorului său. Că n-ar mai avea zile bune cu el. Că n-ar putea nici măcar să ajungă până la cuibuțul ei. Că pe drum, în zbor, i-ar fulgera penetul și i-ar rupe ghearele cu „mănuța” lui penală. Dar mierloiul de mine? Regret melancolia zilei de ieri, când asemenea unui viermișor în vizită la o furnicuță, mă nutream mai mult din resursele cerului. Regret mersul meu de ieri, mai colorat, mai sprintar, mai fugitiv. Doar din când în când mă opream să văd mai bine vreun pom înflorit, vreun melc rătăcit, vreo pasăre alergând, în rest numai grabă și fugă. Fugeam oarecum de oamenii ce-i lăsasem în urmă, în fruntea poverilor lor, veșnic împovărați, veșnic supuși îndoielii neclare. Nu prea e fericită și bucuroasă întâlnirea cu omul. El aduce cu el fumul înecăcios al putregaiului ce arde pe câmp. Omul trebuie evitat fiindcă strămoșii lui au făcut două războaie pustiitoare și în prezent se pregătesc pentru cine știe ce alte năzbâtii. Eu nu fac parte din rândul lor deoarece rândul lor nu este cel al oamenilor de rând, care toată ziua muncesc pentru a hrăni o societate bolnavă de cancer și diabet. Alte resurse nu am decât cele ce le vedeți asupra mea. Cândva eram mai bogat în resurse, dar cu timpul ele au tot scăzut și m-am pomenit sărac cu duhul. Nici duhul blândeții nu-mi mai dă târcoale de când duhnesc a iad. Ce mai tura-vura sunt aproape de adio. Nefericita mea îndemnizație nu-mi ajunge, nici norocul orbului nu-l am. De fapt sunt lipsit de mai multe dotări care ar putea face din mine procurorul pădurii. Licențiat n-am fost deoarece cursurile răurilor și cusururile nu m-au lăsat să-mi depun candidatura. Alb-albăstriu e trupul tău și duhul ce-l însoțește face tumbe. Calci pe urmele de altădată și transformi timpul în fapte. Mereu reiei lucrări făcute de tine și de alții. Mereu treci coama dealului și tânjești după începuturi. Forma coamei dealului imită spinarea unui cal în galop, în timp ce tu galopezi spre margini. Lecturile din urmă au devenit nefolositoare, iar cele viitoare nu au cum să găsească calea spre tine numai în cazul în care filele cărților ar zbura silențios prin preajma minusculului tău așezământ. Atunci ai putea prinde cu mâna din zbor ascunsul unor enciclopedii, taina vreunui jurnal, ori melancolia vreunei antologii de poezii. Te-ai trezit noaptea și n-ai mai știut cum să adormi, nu te-ai mai putut cufunda în dulcea vrajă a lui Morfeu și ai început să cotrobăiești prin manuscrise, prin fotografii vechi și prin teancul de scrisori ce le păstrezi, primite de la prieteni. Te-ai cufundat în altă lume, ai dat prioritate viselor și aducerilor aminte, care aduceri aminte devin, ca și lectura, nefolositoare. La ce-ți folosește „relecturarea” trecutului odată mort? Un cadavru în descompunere, o himeră alterată de trecerea anilor. Ești ca acea pasăre care doarme zburând, mănâncă zburând, face fel de fel de chestii în timpul zborului și nu prea are

plăcere să atingă pământul. Există asemenea ființe care mănâncă dormind, dar și dorm mănâcând. Așa și eu, mai degrabă mi-ar plăcea să nu ating pământul, să plutesc deasupra lui toate zilele și nopțile ce le am în față. Chiar dacă aș putea trece în asemenea ipostaze, asemenea unui yoghin ce-și strunește ființa la maximum, tot aș simți cum calc aerul lăsând în urmă urme ca și pe pământ. Amintirea pământului ar fi prea puternică să n-o mai pot simți, ocoli. Pământul ne-a dat acea însușire de-a nu ne mai putea dezlipi de el. Purtăm prea încrestați în noi amintirea primilor germeni ai vieții care au apărut pe fundul marilor ape, în niște guri de aer hidroalcaline, termale și nu mai putem a ne debarasa de acest „bagaj”. De aceea suntem sortiți să atingem pământul măcar din când în când. Atingerea pământului a însemnat pentru noi desprinderea de statutul de larvă și înaintarea spre condiția de om. De aici și până la atingerea performanței de

ne-om n-a mai fost decât un pas. Astăzi e plin pământul de ne-oameni, de drogați, caneroși, diabetici, teroriști, leproși, nebuni de geniu și genii nebune. Parcă și vorbirea în spațiul public se deteriorează când auzi pe o doamnă anunțând timpul probabil și zicând : „Situția se îndreaptă dacă lucrurile nu se schimbă”. Necesitatea de a fi, izvorâtă din chiar condiția omului, se izbește de necesitatea de a nu fi și din lupta de contrarii se ivesc elementele decadenței tale. Cât de plăcut este să acopăr ființa mea cu un ram, sau măcar cu o frunză, câtă întristare adun și consum când acest lucru nu-l pot realiza, cât de dureroasă este persistența pe chipul meu a unei vaji umbre de îndoială și incertitudine care duce la instaurarea aceluia surâs dătător de tristețe cu care sunt obișnuit încă din naștere. Ce mă face pe mine plăcut câmpului este tocmai dorința mea de a fi al câmpului, al lanului de grâu în care mă fac seceră tăind holda ce o împart copiilor sub formă de pâine albă. Fiecărui copil, o mână de spice. Revenind pe colnic, un oarecare m-a întrebat cum a fost în pădure astăzi, iar eu i-am răspuns în sumeriană că limba pădurii nu e aceeași nici cu limba noastră, nici cu limba clopotului. Abia căderea frunzelor dacă anunță o limbă moartă. I-am spus că pasărelele vuiuau peste umerii mei, copacii îngeuncheau, scăieții și spinii din desigurii nu mă agățau, nici agasau. Dacă aș fi mers de aici, numărând zece pași, până la stejarul-gorunul acela, i-am spus, aș fi dat de Duhul Sfânt pitit sub scoarța vreunui copac deșirat. Apoi i-am spus în greaca veche că nu metahirisesc cercetarea amănunțită care întotdeauna te duce la păcat, ci mă mulțumesc cu nenorocul meu tradițional, întrebându-mă în chineză ce viitor voi mai avea eu aici după ce toți copacii vor fi tăiați? Un mare scriitor a spus că adevăratul respect nu se ivește din inimă, ci din rândurile simple și din supunere. Cui să te supui pentru a fi respectat? Eu numai în pădure pot fi respectat. Ca un imam aflat în austeritate și ocultare străbat calea acestui rest de tufiș, care cândva era o capcană, și o iau razna spre raza soarelui care mângâie orizontul privirii mele. În ce mă privește, eu întrezăresc numai arareori ceva la orizont. Orizontul meu se orientează spre Orient. „Bun pentru Orient” se scria pe diplomele de absolvire ale unor studenți ai facultăților occidentale, care erau mai slabi la învățătură. Pe diploma mea de absolvire a Facultății de filologie din Cluj-Napoca scrie : „Bun pentru Orient.” Sunt beat de poveri literare și caut frunzelor căzânde un viitor mai bun. Mi-ai povestit cum țapinarii

nu știu nimic despre viitorul frunzelor, dar araba pe care tu o vorbeai nu se potrivea cu hărnicia țapinei lor. Eu și țapinarii avem totuși ceva în comun : dorul și duca. Venind în oraș, mă întâlnesc, sau mai precis îi zăresc la orizont pe „cei trei poeți care au speriat literatura”, cum sunt numiți ei în urbe (M., Ș., și D.) și-i ocolesc. Nu-mi place alura lor prefăcută de mari și importanți poeți și gânditori. Dacă n-ar fi atâția prea-făcuți poeți în Bistrița, mai că ar fi mai bine din toate orizonturile de vedere. Dacă aș fi în cultura musulmană mi-ar fi frică de Azrail, căpetenia care pune capăt rătăcirilor omului pe pământ. Dar noi n-avem azraili. Așa că rătăcirile mele îmi place să cred că n-au sfârșit. De obicei umblu pe toate coclaurile cu un carnet în mână și un pix cu care notez despre toți mugurii ce-și saltă capul, despre petalele florilor abia născute în acest anotimp, despre toți viitorii spini și viitoarele spinării ale plantelor. A început să mi se facă dor de Maldoror. Nu l-am văzut demult. Cred că acum își întoarce prea multele lui picioare spre zenit, ori își întinde lungile-i mustăți spre răsărit. De-o fi una, de-o fi alta mie-mi place să cred că el a luat o poziție comodă în spațiu și a început să regrete plecarea mea. A început să cerceteze locul unde eu am stat, unde am visat și unde spera să găsească îndoelile și nefericirile mele culcate într-o rână. Azi am deschis poarta umbrelor, am dereticat prin memoria mea absorbită de întâmplările zilei și am calculat grosimea și consistența formelor absolutului ce duce la rău. Dacă te înarmezi de la început cu un coeficient de răbdare și îndrăzneală, atunci toate le duci ușor, de la povară la sarcină. Mie-mi este foarte dor acum de ulița copilăriei mele, când mi-o imaginam ca pe o dungă de noroi ce-mi ducea în spate trupul de copil grijuliu și ascultător al părinților mei țărani neașezați încă în morminte. Ei urmau ca după plecarea mea să plece și ei, în așa fel încât la revenirea mea să nu-i mai găsesc dereticând prin curtea natală, ori îmblânzind vacile, ori boii. Așa am aranjat noi încă de la naștere, căci nașterea prevede totul la începuturile ei miraculoase. Așa că dau o raită prin satul meu natal să văd curțile și acareturile celorlalți locuitori, care mai sunt prezenți în vânt și ploii, să notez succesele ori insuccesele lor neverosimile. Și am constatat că la vecinul mai apropiat ardea încă focul în sobă, deși el era pe deal la împărțirea recoltei viitoare. La alt vecin mugea vaca-n grajd de necaz că pustietatea ajungea până la islea lor încă neabandonată. În mijlocul satului doi locuitori se luau după niște nori prea jos mergători, care vuiuau și ștergeau creștetele copacilor albiți de vreme. Nu m-am mai uitat în curtea fostei mele prietene cu care părinții intenționau să mă lege pe viață, căci n-am vrut să-mi stric gândurile și așa stricate de inestricabila formă a firii. La pompele funebre rurale, ruralitatea a depus cerere pentru a rămâne în absolut. Acolo am absolutizat totul, de la mâna stângă la cea dreaptă și tot n-am aflat adevărul absolut. Adevărul îl ducea cu sine cohorta de vânturi ce se abăteau cu o regularitate ce depășea hărnicia rândunelelor. Din întâmplare era primăvară și rândunelele își amenajau cuibul lor din tină uscată pe sub streșini de case, pe sub grinzi de grajduri în care doar mentalitatea unora, cum că acestea pot sta deschise toată ziua, cu ușile date la perete, făcea ca zborul lor să nu se frângă de vreo tăcere prea mare. Ce trist este să analizezi pustietatea, absența, lipsa sufletelor plecate, zădărnici clipi anoste și duritatea ne-pasageră a prezentului orb. La ce mi-a folosit această incursiune prin miezul copilăriei mele? Mai bine stam locului în păduri de fag, de stejar, ori pur și simplu în păduri de lemn. Tu întoarce aripile mării/Lasă fruntea să călătorească/Foc aprinde din idei și vreasuri / Pune-amnarul să-nsoțească-o iască./Și cum scriam am uitat totul / de viață, de trecut stea/luam întinderea profană / și mă-ncegeam la brâu cu ea./ Maldoror, din umbre mari purces/ Un paianjen care n-are preț/ singura lui lance e candoarea/ care-l face săltăreț ca marea/ când aburcă el de pe oriunde/ pare-o floare care trist surăde.

Vino-n cu mine să vezi crinii cum cresc, structuralitatea, mi-a spus îngerul meu păzitor și am ascultat de el, nebunul. Mulțimea culturală stă la umbră. Ostașii păzeau un trup mort, iar paznicii erau în concediu. Lipsa sferei inaugura începutul odiseei liniei drepte. În linie dreaptă mergeam după larve. În linie dreaptă mergeam după soare.

SCRITORII ROMÂNI DE PRETUTINDENI:

Ovidiu Constantin Cornilă

Născut în orașul Roman, 1975. Absolvent al Universității Ștefan cel Mare de Suceava, departamentul română-engleză (1994-1998). În anul 2014 devine președinte al Uniunii Lucian Blaga a scriitorilor și artiștilor români din Spania, în cadrul căreia a organizat diverse acțiuni culturale. Debutează cu volumul de poezii Silabe de secundă (2014). A mai publicat volumele de proză scurtă Turnul în care mă ascund când plouă (2015), Călătorul fără timp, premiat la Festivalul Național de literatură Liviu Rebreanu, de la Bistrița, Ruga luminii. A colaborat cu proză și poezie la publicații precum: Melidonium, Actualitatea literară, Dacica latină, Cuvântul liber, Apostrof, Confluente literare internaționale, Pașii profetului, Târnavă, Conta, Hyperion, Bucovina literară, Steaua, dar și în săptămânalul Noi în Spania, cu care colaborează din 2012. De asemenea, i-au apărut poeme în antologii de poezie spaniole: Desvan poetic, Un lugar en la Mancha, Murcia- casa de poemas. Locuiește în Spania.

ai început

prima oară, ca o ploaie de vară. tumult.
m-ai legat cu rădăcini veșnice de stele,
m-ai ascuns în cuvinte-sunet;
în zări lichide, turnuri de umbre ale timpului,
acolo unde nimeni nu a ajuns vreodată...

prima oară, ca început înainte de orice întâmplare.

aduc a cireșe de mai ochii tăi...
iar eu mă înfrupt din sclipirea lor-
supernovă a ființei mele;
mă cufund în adâncimi nebănuite,
îmi ridic mâinile spre cer...
și, fără să vreau,
te cuprind a sfios tainic...

mă trăiește noaptea dinaintea oricărei zile
unde și când și de ce vei fi mereu
tu, zori,
tu, apus,
vals pe nori,
anotimp de sentiment nou-născut
așteptare bătrână, niciodată pierdută,
muzică a totului închisă într-un bob de nisip
numit om...

mă trăiești ca pe un murmur al depărtărilor
pelagice.
îmi dai viață doar atunci când vrei tu...
mă porți templu prin eter de lumină,
mă izvorăști din foc albastru nestins
cu surâsul tău enigmatic de iele...

îmi colinzi sufletul
asemeni unui destin
în care eu sunt valul
iar tu-marea mea...

aprilie de nori

înainte de a fi gând,
ai durut.
să știi că nimeni nu se poate ascunde de amintiri:
nici în ieri, nici în a uita,
nici în tinele din mâine ...
poate că e un blestem frumos...

ce-ar fi dacă oamenii s-ar naște din uitare?
ce s-ar întâmpla dacă moftul n-ar însemna aprilie?
unde m-aș fi izvorât
și când mă voi fi terminat?

ronțăie viața din mine ca dintr-un biscuit vrac.
pleonasm de simțuri mă biciuie viral.
locul meu e pe sloiurile unde se ascunde
creatura lui Frankenstein...

departe, departe seceră vânturi sălbatice;
adie cireșii floarea de ploaie.
mă mângâie-n treacăt culoarea albastră
și-adorm...
peste nori mi se-aștern poalele ochilor,
ca peste-o secundă grăbită...
ce tăcere!

arcadia

lumea de ochi închiși se roagă:
cineva încearcă să zărească în orbire.
e zgomot; umbrele nu s-au trezit încă.
dimineața are gust a vrere de vis...
încă...

pitonii gândurilor dau de veste primii:
lumina de după soare își întârzie sosirea;
plouă a îndemnuri leneșe...
poate că se apropie toamna.
e liniște.

Poussin mângâie cu strigătul degetelor
iluzia nebănuitelor așteptări;
din pământ sar așchii de strigăt;
e rece, iar noaptea dă târcoale
prin negrul de pânză ștearsă.
luna doare.

primul Shakespeare descoperit
primul craniu-ntrebător;
cei a căror viață e pustie,
cei ce caută,
cei ce își imaginează
și cei ce descoperă,
regatul fără rege...
au început războiul minții,
un fel de șah cu dumnezei,

am obosit...

ceva rânjește în mister;
un vag ecou își năruie ascunsul
în formă de speranță.
iar pași desculți îmi calcă florile privirii
și le strivesc sub greul lor:
utopic mor de nerăbdare,
în visul meu îngenuncheat,

încă e liniște,
iar luna doare...

înțeleș

cuprind cuvintele ca pe trunchi
de copaci,
îmi cad pe piele ca lumânări
întinse pe jos,
în cerc...
schitez gesturi în aer,
să le prind în căușul palmei,
să le strâng în pumnii cu care implor
rugi celeste,
șoapte tari ca fierul,
miraj de atingere,
dimineață înceată de septembrie
cu aer rece, cu amintiri din vise
de timp trecut,
cuvinte Brutus, cu pumnale înfipte
în silabe, în litere, oarbe și seci,
cuvinte ascunse în umbre de oameni,

clopote trase noaptea la 12,
surâsuri la un ceai,
mimă de a fi,
degete încleștate în geana singurătății
stiloului de pe masa cu caietul alb,
mormântul minții la timp de seară...

cuvinte dure și moi,
greșeala de a vrea din nou
sau poate păcatul de a iubi,
verdele din frunzele pasului tău,
brațele fluturând rămas-bun vinovat
început de sfârșit...

tu, eul meu cuvânt,
vocalic dans de aer,
ai părăsit glasul cu sens,
ne-au ațipit sentimentele,
mut tu, semn de înțeles,
orb eu, lumina ta!

timpul nu există

apusul îmi desenează suflele pe față.
mă aflu în mine și șoptesc vocale din treacăt...
casa în care respir plouă cu liniște:
e negru de luni...

iubesc cuvântul nerostit;
mă ascund în umbra lui sincer;
vântul de dimineață mă pierde în praful lui,
așa că am înțeles:
să privesc e un dar pe care îl citesc doar
în secunda dintre un pas
și stăpânul lui...

ține cu mine iarna: primii fulgi mi se-ncurcă
în palmele întoarse invers de frig;
alunec pe colțul de lună
primit de la un nebun îndrăgostit...
cerne cu flori de cireș...

adulmec rămășițele asfințitului:
pe tâmpile îmi atarnă petice de roșu,
vreo câteva grame de albastru și-o boabă de alb:
timpul care a rămas de trăit
miaună pasteluri furate...

toarnă cerul universuri de licurici
pe gândul meu trezit din somn;
lumea nu se aude;
veșnicile se înlănțuie par depit;

mă închid în cochilia mea
fără voce,
jumătate prizonier,
jumătate liber...

nu exist...

Redacția:
Redactor șef: Andrei Moldovan
Redactori: Icu Crăciun, Menuț Maximilian, Vasile Vidican
Prezentare grafică: Maxim Dumitraș
Tehnoredactare: Claudiu Moldoveanu
Adresa: str. Bistricioarei nr. 6, Bistrița - jud. Bistrița-Năsăud;
 email: rasunetul@rasunetul.ro